

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.34/2022/14.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2022. november 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A társtettesként elkövetett bántalmazás hivatalos eljárásban büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 I. rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2022. június 2. napján kihirdetett Kb.I.8/2021/10. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakat katonai mellékbüntetésül 1-1 (egy-egy) évre a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítására is ítéli.

Az I. és II. rendű vádlottakkal szemben kiszabott büntetéseket halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja.

Terhelt2 II. rendű vádlottat kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 34 915 (harmincnégyezer-kilencszáztizenöt) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

[1] A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. június 2. napján kihirdetett Kb.I.8/2021/10. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző, társtettesként elkövetett bántalmazás

hivatalos eljárásban büntetében és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés vétségében, ezért az I. rendű vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 2000 Ft, összesen 400.000 Ft pénzbüntetésre, míg a II. rendű vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 1500 Ft, összesen 300.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére mindkét vádlott részére 10 havi részletfizetést engedélyezett, és a pénzbüntetések meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett azok szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottakat egyetemlegesen kötelezte 95.640 Ft, az I. rendű vádlottat külön 3810 Ft, míg a II. rendű vádlottat külön 60.000 Ft bünyügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész fellebbezést jelentett be a vádlottak terhére súlyosítás, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében. Az I. rendű vádlott és védője, valamint a II. rendű vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[3] Az első fokon eljáró katonai ügyész előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eltúlzottan enyhe, a bűncselekmények tárgyi súlyával és a bűnösségi körülményekkel arányban nem álló büntetést szabott ki a vádlottakkal szemben. Álláspontja szerint a katonai tanács nem volt figyelemmel a feltűnően durva és az emberi méltóságot megalázó elkövetési módra sem. Kifejtette, hogy az 1-5 éves büntetési tételű, valamint a két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények halmazata esetén próbaidőre felfüggesztett börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés kiszabása szükséges. Utalt továbbá arra, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra jutott, hogy a vádlottak a szolgálatban megtarthatóak. Álláspontja szerint az I. rendű vádlott a 22 évi szolgálat teljesítése, valamint mindkét vádlott a jó parancsnoki jellemzése mellett sem tartható meg a rendőri szolgálatban, a kirívóan súlyos bántalmazásra figyelemmel. Ezért mindkét vádlott tekintetében lefokozás katonai büntetés kiszabására is indítványt tett.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.462/2022/4. számú átiratában a fellebbezést mindkét vádlott tekintetében módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, és ennek keretében az I. rendű vádlottal szemben halmazati büntetésül a Btk. 102. § (1) bekezdésének alkalmazásával a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelő, a Btk. 85. § (1) és (3) bekezdésének felhívásával végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést, továbbá a Btk. 136. § (1) bekezdés a) pontja és a 139. § (1)-(3) bekezdései szerinti rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetést szabjon ki, egyben rendelkezzen arról, hogy a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén az I. rendű vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A II. rendű vádlottal szemben halmazati büntetésül súlyosításul a Btk. 102. § (1) bekezdésének egyidejű alkalmazásával a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelő, a Btk. 85. § (1) és (3) bekezdésének felhívásával végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés büntetés, továbbá a Btk. 136. § (1) bekezdés b) pontja és 140. § (1/a) és (2) bekezdése szerinti fizetési fokozatban várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabására tett indítványt, azzal, hogy a másodfokú bíróság rendelkezzen a Btk. 38. § (2) bekezdésére

alapítottn arról, hogy a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén a II. rendű vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A Be. 589. §-ára tekintettel, a Be. 574. § (1) és (4) bekezdései alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a büntügyi költségre vonatkozó rendelkezéseit változtassa meg és az I. rendű vádlottat 51.630 Ft, míg a II. rendű vádlottat 107.820 Ft büntügyi költség megfizetésére kötelezze.

[5] A fellebbviteli főügyészség átiratában utalt arra, hogy az ügyben a felülbírálat mindkét vádlott esetében teljes körű. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette és a két vádlott védekezésével szemben részben mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást, amely mentes a megalapozatlansági okoktól. Az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont a vádlottak elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, a bűnösségükre nézve és törvényesen minősítette mindkét cselekményüket. Álláspontja szerint a védelmi fellebbezések a bizonyítékok újraértékelésére irányulnak, így eredményre nem vezethetnek. A másodfokú ügyészség kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú katonai tanács helytállóan sorolta fel a bűnösségi körülményeket, azonban tévedett, amikor a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés d) pontjának, illetve (3) bekezdésének indokolatlan felhívásával a vádlottakkal szemben pénzbüntetést szabott ki, mert ez a büntetés eltúlzottan enyhe, és nem alkalmas a generál prevenció kiváltására. Álláspontja szerint a halmazati büntetésként kiszabandó végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés szolgálna megfelelően a büntetési célokat, a Btk. 102. § (1) bekezdésének egyidejű alkalmazásával.

[6] A fellebbviteli főügyészség érvelése szerint mivel az I. rendű vádlott járőrvezetőként, előljárói pozícióban követte el a terhére megállapított bűncselekményeket, ezért vele szemben rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés, míg a beosztott rendőrként bűncselekményeket elkövető II. rendű vádlottal szemben fizetési fokozatban várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabása indokolt. A büntügyi költség tekintetében a vádlottak részbeni egyetemleges költség viselésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést nem látta indokoltnak.

[7] Az I. rendű vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a felmentésre irányuló indítványát fenntartotta. Beadványában kifejtette azon álláspontját, hogy ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a vádlottak Horvát sértett sértettet bántalmazták, és legalább négy alkalommal fejbe rúgták. Álláspontjának igazolásaként hivatkozott arra, hogy a sértett vérvételre történő előállítása során sem a vizsgáló orvos, sem az asszisztens, valamint a biztosításul küldött rendőr és katona sem észlelték a bal szem alatti terület bőr alatti bevérvését, a jobb szem kötőhártyájának bevérvését, a jobb szemhéj alatti régió bőr alatti bevérvését, illetve a bal felső szemfog koronája egy részének kitörését, kizárólag a sértett tarkói sérülését látták. Másnap sértett1ot a egyéb érdekelt2 sebészeti szakrendelésén vizsgálták és rögzítették sérüléseit. A kirendelt igazságügyi orvos szakértő akként foglalt állást, hogy a rögzített külsérelmek keletkezhetnek ittas állapotban, védekezés nélkül történő, kétszeri elesés során, illetve az elesés eredményezte ütődést a szakértő a bal szem körüli sérülés, illetve a bal felső szemfog kisebb sérülésével kapcsolatban a bántalmazás lehetőségét nem zárta ki. A 2021. március 7. napján előterjesztett szakértői vélemény – amely már a

sértetről készített fényképfelvételekre is figyelemmel volt – akként foglalt állást, hogy a szemek körüli külsérelmek, a jobb szem kötőhártyájának bevérvése, valamint a bal szem fogsérülése származhatott attól, hogy a sértettet az oldalán vagy hanyatt fekvő testhelyzetében három ízben külön-külön kis erővel megrúgták. A védő utalt arra, hogy a vérvételről történt távozást követően a sértett pánikban, mint egy menekülésszerűen jutott hozzátartozói lakására, melynek során 3 kerítésen, illetve sövényen mászott át. Álláspontja szerint nem zárható ki, hogy az utóbb rögzített sérülések ennek során keletkeztek. Ezért védenccé bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt. A védő ezen túlmenően észrevételt tett a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakra. Ennek során kifejtette, hogy felmentés hiányában sem indokolt az elsőfokú bíróság ítéletében kiszabott büntetés súlyosítása, különösen az I. rendű vádlott parancsnoki jellemzésére, 22 év szolgálati viszonyára, az annak során tanúsított magatartására, példaértékű rendőri pályafutására figyelemmel.

[8] A II. rendű vádlott védője szintén előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben védenccé bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta, figyelemmel arra, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlottak a bántalmazás hivatalos eljárásban büntette és a testi sértés vétsége tényállását megvalósították, illetve kétséget kizáróan nem cáfolható, amit a vádlottak védekezésükben előterjesztettek. Az I. rendű vádlott védőjének beadványában kifejtettekkel azonos érvek alapján indokolta álláspontját. Utalt arra, hogy a vérvétel és ittasság-vizsgálat során a vizsgáló orvos és a jelenlévő többi személy is csak a tarkói régióba lévő vérző sérülést észlelte, és ezt követően a sértett elutasította, hogy a sebészeten lássák el a sérülését. Utána pánikszerűen menekült élettársa otthonába, ennek során több magas kerítésen, illetve sövényen mászott át, és ekkor a vérvétel során még nem észlelt további sérülései keletkezhetnek. A II. rendű vádlott védője szintén reagált a másodfokú ügyészség átiratában írt büntetési indítványra kifejtve, hogy az elsőfokú katonai tanács által kiszabott büntetés súlyosítása semmiképpen sem lehet indokolt védenccé parancsnoki véleményére figyelemmel.

[9] Az I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat tartotta fenn, és védenccé bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta, azzal, hogy felmentés hiányában is indokolatlan a védencével szemben kiszabott büntetés súlyosítása.

[10] A II. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat tartotta fenn, és védenccé bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta azzal, hogy felmentés hiányában is indokolatlan az elsőfokú ítéletben kiszabott büntetés súlyosítása. A fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtett érveit kiegészítette azzal, hogy az I. és II. rendű vádlottak az egész eljárás során következetesen tették meg vallomásaikat, és ezen vallomások egymást is alátámasztották. Következésképpen állították mindketten, hogy részükről jogszerű rendőri intézkedés lefolytatására került sor, melynek során a sértett mindaddig ellenállt amíg mindkét kezére rá nem került a bilincs. Határozottan vallották, hogy sértett1mal szemben szabályszerű testi kényszer alkalmazására került sor, és nem történt olyan, hogy fejbe rúgták volna. Utalt arra, hogy a sértett a vérvétel során a tarkón lévő sérülése felfedezését követően sem hivatkozott arra, hogy őt bántalmazták

volna. Kifejtette továbbá a védő, hogy nem került az elsőfokú bíróság elé olyan bizonyíték, amely kétséget kizáróan cáfolná a rendőr vádlottak védekezését.

[11] Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy sértett1ot sem egyszer, sem többször nem rúgták meg, vele szemben csak a szükséges kényszerintézkedésre került sor.

[12] A II. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz, és kijelentette, hogy a sértettel szemben sem ütésre, sem rúgásra nem került sor.

[13] Az I. és II. rendű vádlottak, valamint védőik által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[14] A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

[15] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során az eljárási szabályokat megtartotta. Észlelte az ítéltábla katonai tanácsa, hogy az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyv 2. oldal második bekezdése indokolatlanul tartalmazza, hogy a bizonyítási eljárást a vádiratban írt sorrendben folytatják le, holott nyilvánvaló, hogy az eljárási szabályok az előkészítő ülés során bizonyítási eljárás lefolytatását nem is teszik lehetővé. Megállapítható ugyanakkor, hogy ténylegesen az előkészítő ülésen bizonyítás lefolytatására nem is került sor.

[16] A Kaposvári Regionális Nyomozó Ügyészség vádiratában eredetileg az I. és II. rendű vádlottakkal szemben büntető végzés meghozatalára irányuló eljárás lefolytatását indítványozta. Helyesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor az ügyben az indítvány figyelmen kívül hagyásával rögtön előkészítő ülést tűzött ki, hiszen az ügyészség a vádlottakat 1-5 éves büntetési tételű bűncselekmény elkövetésével is vádolta, és ők tagadták a terhükre rótt bűncselekmények elkövetését. A büntető végzés meghozatalának feltételei tehát nem álltak fenn. Megállapítható továbbá, hogy a törvényszék katonai tanácsa a vádlottakat, a tanúkat, a szakértőt törvényes kioktatásokat, figyelmeztetéseket követően hallgatta ki, és az egyéb bizonyítékokat is az előírt módon tette a bizonyítás anyagává. Az érdekeltek eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[17] Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I. és II. rendű vádlottak mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését. Egybehangzóan tették meg vallomásaikat, melyben előadták, hogy rendőri ellenőrzés során észlelték a sértett ittasságát, légalkoholmérés útján kívánták azt ellenőrizni, azonban az eljárás alá vont személy ennek nem kívánta alávetni magát, és azt is vitatta, hogy az adott helyen a rendőrök egyáltalán jogosultak vele szemben intézkedni. Az előállítására intézkedtek, azonban a sértett menekülni próbált, az I. rendű vádlott rávetette magát a lábára, majd a földön megbilincselte. A vádlottak tagadták azt, hogy a szabályszerű testi kényszer alkalmazásán túl bármilyen bántalmazásra, ütésre vagy rúgásra sor került volna.

[18] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlottak védekezésével szemben a sértett nyomozás és tárgyalás során tett következetes vallomása, a sértett sérüléseiről készült orvosi dokumentáció és fényképfelvételek, az igazságügyi orvosszakértő véleménye és tárgyaláson tett nyilatkozatai, továbbá tanú1, tanú2, tanú4 és tanú3 tanúk vallomásai alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács az ítélete [9] bekezdésétől a [44] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottak védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott arra, hogy a sértett következetes vallomást tett, melynek során beszámolt a rá nézve terhelő körülményekről is, így arról, hogy megpróbálta kivonni magát az intézkedés alól, illetve, hogy menekülni próbált. Vallomását alátámasztották a fenti tanúk vallomásai, így a vérvételnél már jelenlévő tanú1 tanúvallomása, aki elmondta, hogy a sértett szeme már ekkor vérágas volt, és hogy megpróbálta magát kivonni a rendőri intézkedés alól, továbbá, hogy bántalmazták őt az intézkedő rendőrök. tanú2 és gyermekei, tanú3 és tanú4 a sértett hazaérkezését követően rajta lévő sérülésekről számoltak be, és arról, hogy sértett1 elmondta, hogy ezeket a sérüléseket a rendőrök általi bántalmazás során szerezte. tanú3 a sérülésekről felvételeket is készített. A sértettől másnap készített összefoglaló szakorvosi lehet, valamint a sértettől készült képfelvételek alapján az orvosszakértő a tárgyaláson határozottan állította, hogy a sértett fején oldalirányból található sérülések kis erejű rúgásoktól, vagy öklütésektől származhattak, továbbá változatlanul fenntartotta szakvéleményében, illetve a kiegészítő szakvéleményében tett azon megállapítást, hogy a sértett fogsérülése is származhatott rúgástól.

[19] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlottak és védőik új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A Be. 593. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat. Az ítéltábla katonai tanácsa az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást illetően megalapozatlanságot nem észlelt. Ellenkezőleg megállapítható, hogy a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól,

ezért azt felülbírálatá alapjául elfogadta. Így a vádlottaknak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

[20] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és helyes a cselekményeik jogi minősítése is. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Terhelt1 I. rendű vádlott és Terhelt2 II. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző, társtettesként elkövetett bántalmazás hivatalos eljárásban büntetében és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés vétségében állapította meg.

[21] Nem kétséges, hogy az I. és II. rendű vádlottak indokoltan és jogszerűen kezdeményeztek intézkedést a sértettel szemben. Azt követően, hogy ittasságának gyanúja merült fel, kötelesek voltak a megkezdett intézkedést végigvinni, attól nem tekinthettek el. Mivel a sértett vitatta az intézkedés alapját, azt, hogy egyáltalán közúton közlekedett, továbbá nem volt hajlandó a légalkoholmérővel történő ittasság-vizsgálatnak alávetni magát, ezért Terhelt1 és Terhelt2 indokoltan kezdeményezték sértett1 vér- és vizeletvizsgálatra történő előállítását. Ennek során – épp a jogszerűséget vitató magatartásából következően az intézkedés alól történő kivonás kockázata miatt – a bilincs alkalmazását. Figyelemmel arra, hogy a sértett menekülni próbált, azt kizárólag testi kényszer alkalmazásával, majd a bilincselés befejezésével lehetett megakadályozni. Megállapítható tehát, hogy az intézkedő rendőröknek a magatartása mindaddig indokolt és törvényes volt, amíg őt legkevesebb három alkalommal a fején nem rúgták meg.

[22] A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 16. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat, úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. A kényszerítő eszközök alkalmazása arányosságának vizsgálata sem önkényes, annak szabályait egyrészt az Rtv. másrészt a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet tartalmazza. Az Rtv. 17. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. A 47. §-ban foglaltak szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy sikere eleve kilátástalan. Az adott § (2) bekezdése az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából határozza meg a rendőr lehetséges magatartását. Eszerint megkülönböztet passzív ellenszegülést tanúsító személyt, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat. Megkülönböztet aktív ellenszegülést tanúsító személyt, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni. Ezenkívül ismeri a támadó magatartást

tanúsító személyt, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátamad. Megállapítható, hogy a sértett a történeti tényállásban rögzített magatartása szerint aktív ellenszegülést tanúsító személy volt. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a részletezi a testi kényszerre vonatkozó szabályokat. Az (1) bekezdésben foglaltak szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A (2) bekezdésben foglaltak szerint a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat. A tényállásban írtakat a hatályos szabályozással összevetve megállapítható, hogy a vádlottak a menekülő személyt jogszerűen vitték a földre szorították le a bilincselés érdekében, azonban mivel sértett1 nem volt támadó magatartást tanúsító személy, ezért vele szemben jogszerűen ütést vagy rúgást nem lehetett alkalmazni. A vádlottak tehát jogszerű intézkedésük során az intézkedésük kereteit túllépték és ezzel megvalósították a bántalmazás hivatalos eljárásban büntetettét. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a sértett fejét mindkét oldalról érték rúgások, őt mindkét vádlott bántalmazta, tehát a vádlottak társtettesként követték el a bűncselekményt.

[23] sértett1 a mindkét vádlott részéről történő bántalmazás során nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett, a vádlottakkal szemben joghatályos magánindítványt terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg bűnösségüket a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés vétségében.

[24] A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés részben alapos.

[25] Az elsőfokú bíróság ítélete [46] bekezdésében sorolta fel a vádlottak tekintetében figyelembe vett büntetéskiszabási körülményeket, melyek közül mellőzni kellett a halmazatot, mert csupán a kettőnél több bűncselekmény halmazata lenne értékelhető ilyen súlyosító körülményként. A vádlottak mindaddig jogszerű intézkedést folytattak a sértettel szemben, amíg ő nem próbált meg elmenekülni, kivonni magát az eljárás alól. A hivatali bűncselekmény elkövetésében jelentős szerepe volt a sértett magatartásának, ezért nem értett egyet a másodfokú bíróság azon ügyészi állásponttal, hogy a vádlottakkal szemben a törvény szigorát kell alkalmazni. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Géczi Dániel rendőr törzssászlós I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakkal szemben a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontjában és (3) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki. A kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma arányos a cselekmény tárgyi súlyával, míg az egynapi tétel összege mindkét vádlott esetében igazodik a személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaikhoz.

[26] Helytállóan indítványozta azonban a másodfokú ügyészség a vádlottakkal szemben katonai mellékbüntetés kiszabását. Az a Btk. 79. §-ában írt általános visszatartás

érdekében az nem mellőzhető. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakat katonai mellékbüntetésül 1-1 évre a soron következő fizetési fokozatba előre sorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítására is ítélte a Btk. 140. § (1a) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része nem tartalmazza, hogy a vádlottakkal szemben a büntetés halmazati büntetésként került kiszabásra, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

[27] Az ítéltábla katonai tanácsa nem látta indokoltnak a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések megváltoztatását. Az elsőfokú katonai tanács külön-külön kötelezte a vádlottakat a kizárólag a vonatkozásukban kirendelt védő eljárásával felmerült bűnügyi költség megfizetésére, míg a szakértő és a tanúk eljárásával, illetve megjelenésükkel kapcsolatos bűnügyi költség viselésére egyetemlegesen kötelezte a vádlottakat, hiszen ez a költségrész mindkettőjüket érintette. A Be. 574. § (4) bekezdése alapján a bűnügyi költségről történő ilyen rendelkezés nem kifogásolható.

[28] A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta.

[29] A másodfokú bíróság kötelezte a II. rendű vádlottat a vonatkozásában a másodfokú eljárás során kirendelt védő eljárásával felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[30] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2022. november 9.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró
bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.8/2021/10. számú ítélete Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak tekintetében a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.34/2022/14. számú ítéletével 2022. november 9. napján a rendelkező részben írt változtatással jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2022. november 9.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke